

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/217/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114221110
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114221110.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a sudkýň JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Moniky Juskovej v právnej veci žalobkyne: G. T., nar. XX. XX. XXXX, E. XX/XX, XXX XX D., právne zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s. r. o., Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., Kubániho 16, Bratislava, v konaní o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 17C/273/2014-68 zo dňa 25.02.2015 takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Žalovaná je povinná nahradiť žalobkyni na účet jej právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka trovy odvolacieho konania vo výške 87,52 eur v lehote do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8300045555 zo dňa 22.02.2012 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná.

Žalovanému uložil povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 408,06 eur a tieto zaplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. Igorovi Šafrankovi, advokátovi, so sídlom advokátskej kancelárie vo Svidníku a to v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalovanému zároveň uložil povinnosť zaplatiť štátu na účet Okresného súdu Prešov súdny poplatok vo výške 99,50 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 43a ods. 1 - 3, § 43c ods. 1, 2, § 44 ods. 1, 2, § 54 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch.

Konštatoval, že na základe vykonaného dokazovania a po preskúmaní žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru Zmluva o revolvingovom úvere č. 8300045555, ktorú žalobkyňa podpísala dňa 16. 02. 2012 a žalovaný dňa 22. 02. 2012 mal za to, že nedošlo k platnému uzavretiu Zmluvy o úvere, a to z dôvodu, že žalobkyňa dňa 16. 02. 2012 podpísala vyplnenú formulárovú časť, ktorá bola vyplnená len v bode 5 označenom „Údaje o požadovanom revolvingovom úvere (vyplňte)“. Časť pod bodom 6 označenom „Údaje o schválenom revolvingovom úvere v EUR (nevypĺňajte)“ vyplnil žalovaný osobitne zrejme dňa 22. 02. 2012, pričom údaj o RPMN za úver je odlišný oproti údaju pod bodom 5, teda žalovaný vykonal zmenu podmienok zmluvy, ktorá nebola oznámená žalobkyni pri podpise tejto zmluvy,

nebola vôbec oboznámená s touto zmenou a takto zmenený návrh v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka je novým návrhom, ktorý však už žalobkyňa nepodpísala, ani jej nebol predložený. Súd prvého stupňa ustálil, že nedošlo k platnému uzavretiu zmluvy medzi žalobkyňou a žalovaným, lebo nebol zavŕšený proces uzavretia zmluvy v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Aj z hľadiska posúdenia úrokovej sadzby, ktorá je uvedená vo výške 70,01 % je takýto úrok neprímerane vysoký v rozpore s dobrými mravmi a podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatný. Zmluva je ďalej neplatná aj v bode 8.1 Dohoda o poskytnutí služieb, v rámci ktorého žalovaný si stiahol z poskytnutého úveru 215,75 EUR za možnosť odkladu splátok úveru, resp. revolvingu, ktorá nastane v budúcnosti. Takéto dojednanie je neplatné, v rozpore so zákonom, pretože žalovaný si vopred zinkasoval sumu vo výške 215,75 EUR bez toho, že by došlo k žiadosti o odklad splátok vopred. Takéto dojednanie je v neprospech spotrebiteľa, znevýhodňuje ho a je aj v rozpore so zákonom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Keďže zmluva zo dňa 22. 02. 2012 nebola platne uzavretá, potom ani dojednanie o zrážkach zo mzdy, ktorú žalobkyňa taktiež vo formulárovej forme dňa 16. 02. 2012 podpísala a žalovaný dňa 22. 02. 2012 nemá právne odôvodnenie, pretože sa viaže na základný záväzok. Navyše proces uzatvárania Dohody o zrážkach zo mzdy neprebehol korektným spôsobom, keď žalobkyňa vôbec nebola oboznámená s tým, že uzatvára Dohodu o zrážkach zo mzdy, ale jej táto dohoda bola pri podpise Zmluvy o úvere podstrčená k podpisu bez akéhokoľvek objasnenia. Taktiež nebola oboznámená žalobkyňa ako spotrebiteľ, čo pre ňu znamená táto dohoda, aké má účinky a či môže takýto úkon odmietnuť. Z procesu uzatvárania tejto dohody prvostupňový súd dospel k záveru, že sa nejednalo o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku, pretože žalobkyňa vôbec nebola upovedomená o tom, že podpisuje zmluvu o zrážkach ani o tom, že ju môže odmietnuť a ani si individuálne nevyjednávala uzatvorenie takejto Dohody o zrážkach. Naopak, bola podvedená, keď jej táto zmluva bola daná pri podpise Zmluvy o úvere tým spôsobom, že jej bola v podstate podstrčená len k podpisu, bez akéhokoľvek vysvetlenia spolu so zmluvou o úvere. Takto uzavretá Dohoda o zrážkach zo mzdy spôsobuje žalobkyni ako spotrebiteľke značenú nerovnováhu v jej spotrebiteľských právach, je v jej neprospech a uzavretie tejto zmluvy prebehlo nekalým spôsobom. Z tohto dôvodu súd vyhovel žalobe a určil, že Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatnou dohodou.

O trovách konania rozhodol aplikujúc ust. § 142 ods. 1 O.s.p. a v konaní úspešnej žalobkyni priznal náhradu trov konania pozostávajúcu z trov právneho zastúpenia celkom vo výške 408,06 eur. Trovy právneho zastúpenia boli priznané v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. a to za 1 úkon právnej služby do 01.01.2015 odmenu vo výške 61,87 EUR a 8,04 EUR paušál (výpočtový základ 804,- EUR), za polovičný úkon podľa § 13a ods. 2 AT odmenu 30,94 EUR a 8,04 EUR paušál; od 01.01.2015 podľa nového výpočtového základu AT (výpočtový základ 839,- EUR) odmenu 64,54 EUR a 8,39 EUR paušál a pri vykonaných úkonoch: prevzatie a príprava zastúpenia, vrátane prvej porady s klientkou 18.07.2014 61,87 eur, paušál 8,04 eur, žaloba 18.07.2014 61,87 eur, paušál 8,04 eur, návrh na predbežné opatrenie 18.04 30,94 eur, paušál 8,04 eur, zast. pri pojednávaní 25.2.2015 64,54 eur, paušál 8,39 eur, všetko podľa § 13a ods. 1 písm. a/, d/, ods. 2 AT, odmena spolu (bez DPH): 251,73 EUR.

Súd prvého stupňa priznal aj cestovné motorovým vozidlom právneho zástupcu žalobkyne zn. Škoda Jetý, ev. č. PO-020DO a to za použitie uvedeného motorového vozidla na pojednávanie dňa 25.02.2015: základná sadzba za 1 km jazdy v čase úkonu 25.02.2015 (§ 1 písm. b/ opatrenia č. 632/2008 Z.z.) 0,183 eur/km, náhrada za spotrebované pohonné hmoty predstavuje pri priemernej spotrebe pohonných hmôt podľa technického preukazu (7,4 + 5,3 + 6,1 = 18,8 : 3 = 6,27 l/100 km) 0,063 l/1 km a pri cene nafty 1,299 eur/l 0,08 eur/km. Spolu základná náhrada za 1 km jazdy (0,183 EUR) + náhrada za spotrebované pohonné hmoty na 1 km (0,08 eur/km) 0,263 eur/km a po zaokrúhlení (§ 9 zák. č. 283/2002 Z. z.) 0,27 eur/km.

Súdom prvého stupňa bolo priznané na náhrade za premeškaný čas za 4 polhodiny á 13,98 eur (§ 17 ods. 1 advokátskej tarify) suma 55,92 eur a to za pojednávanie dňa 25.02.2015 na pojednávanie na OS Prešov, zo Svidníka do Prešova a späť 120 km po 0,27 eur za km, čo je 32,40 eur. Spolu hotové výdavky boli priznané bez DPH vo výške 88,32 eur.

Trovy konania predstavujú spolu: odmena 251,73 eur + hotové výdavky 88,32 eur 340,05 eur, DPH 20 % 68,01 eur. Trovy konania spolu (aj s DPH): 408,06 eur.

Poukazujúc na ust. § 2 ods. 2 zák. č. 371/1992 Zb. o súdnych poplatkoch žalobkyňa je oslobodená od súdnych poplatkov, v konaní bola úspešná, preto prešla na žalovaného povinnosť zaplatiť súdny poplatok vo výške 99,50 eur na účet Okresného súdu Prešov.

Proti uvedenému rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie žalovaný. Odvolanie podal z dôvodu nesprávnych, predčasných a neúplných skutkových záverov a nesprávneho právneho posúdenia. Nesúhlasil so záverom súdu o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy z dôvodu, keď vyhodnotil samotnú zmluvu o revolvingovom úvere ako neplatnú, lebo nedošlo k dohode o hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN). Uvedený záver je v rozpore so zákonom č. 129/2010 Z.z. Ani záver súdu, že nedošlo k uzavretiu dohody o RPMN by nebolo dôvodom pre konštatovanie, že nedošlo k platnému vzniku zmluvy o revolvingovom úvere ako takej. Absencia dohody o RPMN je z právneho hľadiska (§ 11 zák. č. 129/2010 Z.z.) dôvodom pre záver, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Vzhľadom k tomu ani nadväzujúci záver súdu o neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy pre neuzavretie zmluvy o revolvingovom úvere neobstojí. Neobstojí ani záver súdu prvého stupňa, že dohoda o zrážkach zo mzdy by mala byť neplatnou pre to, že zmluva o revolvingovom úvere je neplatná pre dojednanú výšku úrokov. Takýto záver je v rozpore s ust. § 497 a § 502 Obchodného zákonníka. Účastníci konania sa dohodli na odplatnom požíčaní peňažných prostriedkov. Súd mal určiť sám, aká výška je primeraná úrokov a aká už nie, a na základe posúdenia mal rozhodnúť. Takýto postup zodpovedá aj ust. § 502 Obchodného zákonníka. Zmluva o úvere je odplatnou zmluvou a na jej uzavretie je potrebná dohoda o podstatných náležitostiach dojednanie o výške úrokov, nie je podmienkou pre vznik zmluvy o úvere. Ak by mal súd za to, že výška úrokovej sadzby je v rozpore s dobrými mravmi, mal ex officio určiť, aká časť je v súlade a aká v rozpore. Uvedené ustanovenie uvádza, že dlžník je povinný platiť úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Nie je možné totiž rozhodnúť o neplatnosti celej odplaty (úrokov za úver) ani považovať zmluvu o úvere za neplatnú ako celok. Ani nadväzne na to posúdiť dohodu o zrážkach zo mzdy ako neplatnú.

Súd prvého stupňa konštatuje, že žalobkyni mala byť dohoda o zrážkach zo mzdy „podstrčená“ na podpis, jej uzavretie malo prebehnúť nekalým spôsobom a preto je neplatnou. Nie je zrejmý ani len opis situácie, ako k takémuto podstrčeniu malo dôjsť a na základe čoho žalobkyňa uvádza takéto tvrdenie. Súd uvedené opisuje len všeobecne bez konkrétnych skutkových okolností. Uvedené skutkové tvrdenia žalobkyňa neuviedla ani v žalobe, je preto nedôveryhodné, že si na to spomenula až dodatočne. Nie je zistené, kedy to žalobkyňa zistila. Nie je zrejmé, čo „podstrčenie“ dohody na podpis má podľa súdu a odôvodnenia rozsudku znamenať. V konaní okrem tvrdení žalobkyne nebol vykonaný žiaden dôkaz. Poukazujúc na § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka uviedol, že zmyslom písomnej formy právneho úkonu aj o.i. zabezpečiť určitú formu právnej istoty a stability v zmluvnom vzťahu pred situáciou, aby nedochádzalo k sporovaniu toho, čo bolo dohodnuté. Písomný právny úkon má dva prvky výkladu, je potrebné prihliadať na vôľu toho, kto právny úkon urobil, ak táto vôľa nie je v rozpore s jazykovým prejavom a berie do úvahy práve vonkajší prejav. Žalobkyňa nepreukázala ani nekonkretizovala, že nemala možnosť dohodu o zrážkach zo mzdy prečítať si a oboznámiť sa s jej obsahom. Bremeno tvrdenia ohľadom uvedeného má ten, kto ich tvrdí. Z napadnutého rozsudku nevyplýva, ako sa súd vypořiadal s rozpornými tvrdeniami žalobkyne a jej reálnym konaním, ako aj s časovým odstupom medzi uzavretím dohody a „začiatkom“ spochybňovania vlastného konania, či akceptovaním vykonávania zrážok zo mzdy.

Na základe uvedeného z dôvodu podľa § 205 ods. 2 písm. a/ v spojení s § 221 ods. 1 písm. f/ a h/, podľa § 205 ods. 2 písm. d/, f/ O.s.p. navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 87,52 eur vrátane DPH (1 úkon - odvolanie 77,45 eur vrátane DPH (64,54 eur + 20 % DPH), 1x režijný paušál 10,07 eur vrátane DPH a tiež náhradu súdneho poplatku za odvolanie.

K odvolaniu žalovaného sa písomne vyjadrila žalobkyňa prostredníctvom svojho právneho zástupcu tak, že navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť a priznať jej trovy odvolacieho konania za vyjadrenie k odvolaniu v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. za 1 úkon právnej služby odmenu vo výške 64,54 eur + 8,39 eur paušál, čo je 72,93 eur + DPH 20 % (14,59 eur), spolu 87,52 eur. Náhradu trov konania žiadala zaplatiť na účet jej právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Podľa žalobkyne konajúci súd správne zistil skutkový stav veci a tento aj správne právne posúdil. Pri posúdení úžernosti predmetnej zmluvy o revolvingovom úvere žalovaný mylne poukazuje na § 497 a § 502 Obchodného zákonníka. Cituje z uznesenia NS SR sp. zn. 6M Cdo/9/2013 zo dňa 16.02.2013, podľa ktorého znalosť zákona spotrebiteľských právnych vzťahov zo strany dodávateľa treba vyžadovať v najvyššej možnej miere. Pred Obchodným zákonníkom má prednosť zák. č. 129/2010 Z.z. a § 502 Obchodného zákonníka nie je pri zmluvách o spotrebiteľských

úveroch použiteľný. S poukazom na § 41 OZ úmyselné dojednanie úžernej výšky odplaty žalovaným má za následok neplatnosť celej zmluvy. Výška odplaty je pre žalovaného najdôležitejším údajom zmluvy o úvere. Bolo práve na žalovanom preukázať dodržanie zákonných ustanovení, aby si mohol platne nárokovať plnenie formou zrážok zo mzdy. Poukázal tiež na § 5a ods. 1 písm. a/ zák. č. 250/2007 Z.z. v znení účinnom od 01.05.2014 a dôvodovú správu k zák. č. 102/2014 Z.z., kedy je neprípustné zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť. Je žiadúce, aby inštitút ako je Dohoda o zrážkach zo mzdy alebo iných príjmov spotrebiteľa nemohlo byť používané bez prísnejšej úpravy v prospech spotrebiteľa. Podľa žalobkyne žalovaný sa stavia do pozície obete, ale neplatnosť Dohody o zrážkach zo mzdy zapríčinil sám, lebo jej uzavretie sa odmietnuť nedalo bez toho, aby bol úver poskytnutý, predmetná zmluva o revilvingovom úvere je pre 70,01 % ročnú úrokovú sadzbu úžerná, nie je daná do súlade s § 9 ods. 2 zák. č. 129/2010 Z.z. a obsahuje právoplatne určenú neprijateľnú zmluvnú podmienku v bode 8 zmluvy (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 7Co/220/2014, 15Co/70/2015, 17Co/294/2014, 20Co/99/2014). Považuje preto použitie Dohody o zrážkach zo mzdy na zabezpečenie záväzku spotrebiteľa bez oboznámenia s jej dôsledkami a možnosťou odmietnuť ju za neprípustné, splnenie záväzku na jej základe odporu § 39 OZ a preto je zmluva neplatná.

Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zák. č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu a internete dňa 04.02.2016 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

Súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec správne právne posúdil. Na týchto správnych skutkových zisteniach a posúdení sa nič nezmenilo ani v štádiu odvolacieho konania. Odvolací súd sa plne stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, ako aj s dôvodmi tam uvedenými, a to v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p., na ktoré v celom rozsahu poukazuje.

Iba na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvého stupňa a k odvolacím námietkam žalovaného konštatuje, že z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že dohoda o zrážkach zo mzdy je súčasťou formulárovej zmluvy, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa, teda žalovaného. Žalobkyňa nemala možnosť nijakým spôsobom ovplyvniť obsah zmluvy. Opak žalovaný nepreukázal. Bolo na žalovanom preukázať platnosť tejto dohody o zrážkach zo mzdy, čo však neučinil.

Aj podľa judikatúry Súdneho dvora EÚ veriteľ je povinný preukázať splnenie svojich predzmluvných povinností poskytnutia informácie a overenia úverovej bonity dlžníka. Zásada efektivity je porušená, ak dôkazné bremeno nesplnenia povinnosti veriteľa zaťažuje spotrebiteľa.

Smernica Európskeho parlamentu Rady 2008/48 ES z 23.04.2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere ukladá veriteľovi informačnú povinnosť a povinnosť poskytnúť vysvetlenie, ktoré umožňuje dlžníkovi prijať pri uzatvorení úveru informované rozhodnutie. Táto smernica tiež veriteľa zaväzuje poskytnúť spotrebiteľom tlačivo so štandardnými európskymi informáciami a overiť úverovú bonitu spotrebiteľa. Zásada efektivity by podľa Súdneho dvora bola porušená, ak by dôkazné bremeno nesplnenia povinnosti veriteľa zaťažovalo spotrebiteľa. Tento totiž nedisponuje prostriedkami, ktoré by mu umožňovali preukázať, že veriteľ mu neposkytol informácie a neoveril jeho úverovú bonitu. Zásada efektivity je dodržaná, ak je veriteľ povinný pred súdom preukázať výkon svojich predzmluvných povinností; obozretný veriteľ si musí byť vedomý nevyhnutnosti zbierania a uchovávanía dôkazov o splnení svojich informačných povinností a povinnosti poskytnúť vysvetlenia. Súdny dvor judikoval, že informačné povinnosti musia byť z dôvodu ich predzmluvného charakteru splnené pred podpisom zmluvy.

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Ide o jednostrannú kogentnosť ustanovení Občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri

štandardných typových zmluvách. Ak sa neberie do úvahy výber programu a podpis, tak spotrebiteľ takmer žiadnym spôsobom neparticipuje na koncipovaní zmluvy. Dá sa preto plne pochopiť pomerne silná ochrana spotrebiteľov, ktorú slovenský zákonodarca zakotvil v ust. § 54 OZ. Faktická nerovnosť medzi dodávateľom a spotrebiteľom pri vzájomnej kontraktácii je zjavná a viaceré rozhodnutia súdneho dvora na to poukazujú (napr. rozsudok C 168/05 Mostáza / Claro).

Podľa ustálenej judikatúry vychádza systém ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah (rozsudky Súdneho dvora Európskej únie z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25, a z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25, ako aj uznesenie Pohotovosť, bod 37).

Pre spotrebiteľské zmluvy je typické, že obsah zmluvy dodávateľ predkladá na vopred pripravenom predtlačenom formulári a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť obsah zmluvy. Môže zmluvu len ako celok prijať, alebo odmietnuť.

Cieľom spotrebiteľského práva je zvýšená ochrana slabšej strany záväzkového vzťahu, ktorou je nepochybne spotrebiteľ, pričom východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na všetky podmienky, za ktorých dochádza ku vzniku záväzkovo-právneho vzťahu, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť dodávateľa a tiež so zreteľom na to, že dodávateľ má možnosť jednostranne stanoviť zmluvné podmienky, čo aj v reálnom živote uskutočňuje, a to prostredníctvom formulárových zmlúv.

Pre spotrebiteľské právne vzťahy je typické, že spotrebiteľ vystupuje v právnom vzťahu s dodávateľom ako menej informovaný a neskúsený účastník. Úprava spotrebiteľských právnych vzťahov je kogentnou a jej zmyslom a cieľom je nepochybne vyrovnanie faktickej nerovnosti v zmluvnom vzťahu s dodávateľom.

Zo súdom prvého stupňa aplikovanej právnej úpravy obsiahnutej v Občianskom zákonníku nepochybne vyplýva, že zmluvné podmienky dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve sa môžu odchyliť od podmienok upravených v tomto zákone len v prospech spotrebiteľa a akákoľvek dohoda v spotrebiteľskej zmluve, ktorá zhoršuje postavenia spotrebiteľa, alebo ktorou sa vopred vzdáva svojich práv, je neprijateľná, teda neplatná.

Vzhľadom na všetky relevantné skutočnosti niet v danom prípade pochybnosti o tom, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi konania „Dohoda o zrážkach zo mzdy“ vzhľadom na to, že ide o formulárovú zmluvu a vzhľadom na to, že žalovaný v priebehu konania nepreukázal, že by predmetná dohoda mala povahu individuálne dohodnutej zmluvy, je neplatná, rovnako ako jej neplatnosť vyhodnotil aj súd prvého stupňa.

Dohoda o zrážkach zo mzdy umožňuje zamestnávateľovi žalobkyne vykonávať zrážky zo mzdy žalobkyne bez toho, aby bola podrobená súdnemu prieskumu o tom, či je pohľadávka oprávnená.

Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok úijného práva, a to ex offio súdnu kontrolu zmluvných podmienok v tom smere, či zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (porov. rozsudok C-106/77 Simmenthal).

Uvedenie dohody o zrážkach zo mzdy do vopred naformulovanej zmluvy, ktorej obsah spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom ovplyvniť, a ktorá umožňuje fakticky svojvoľne nadiktovať výšku pohľadávky za účelom mimosúdnej exekúcie majetku spotrebiteľa, hodnotí odvolací súd ako neprijateľný a zlý úmysel, ktorému za žiadnych okolností nemieni poskytnúť ochranu.

Keďže vzhľadom na vyššie uvedené ide o právny úkon, ktorý svojim obsahom a účelom odporuje zákonu a obchádza ho, ide o neplatný právny úkon. Formulácia „dohody“ o zrážkach zo mzdy sa dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na poctivý obchodný styk a čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznal takémuto konaniu nielen rozpor s imperatívom dobrých mravov, ale priamo zo zákonom.

Odvolací súd ešte uvádza, že odvolateľ vzhľadom na vyššie uvedené nesprávne poukazuje v odvolaní na aplikáciu § 497 a § 502 Obchodného zákonníka. Prvostupňový súd správne na predmetnú právnu vec aplikoval Občiansky zákonník a Zákon o spotrebiteľských úveroch, ktoré správne vyložil a správne podľa nich posúdil predmetnú vec.

Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vo výroku vecne správny potvrdil v celom rozsahu postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. a to spolu aj s výrokom o trovách konania a výrokom o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v odvolacom konaní úspešnej žalobkyni bola priznaná plná náhrada trov konania pozostávajúca z trov právneho zastúpenia v zmysle vyhl. č. 655/2004 Z.z. a to je 1 úkon právnej služby odmenu vo výške 64,54 eur - vyjadrenie k odvolaniu + režijný paušál vo výške 8,39 eur, spolu 72,93 eur + DPH 20 % (14,59 eur), spolu celkom 87,52 eur. Takto priznané trovy odvolacieho konania žalobkyni uložil odvolací súd zaplatiť žalovanej na účet právneho zástupcu žalobkyne JUDr. Igora Šafranka, advokáta, so sídlom vo Svidníku v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku na jeho účet.

Keďže v odvolacom konaní nebola úspešná žalovaná, odvolací súd vyslovil, že žalovanej nepriznáva náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.